

Educació i solidesa

Unes paraules

« Dona de valor, ¿ qui la trobarà? Molt és el seu preu; com de joia portada de molt lluny, de les últimes contrades ».

Així parla el Llibre dels Proverbis, i continua dient: *« Confia en ella el cor del seu marit, i no desitjarà altres guanys ».*

I en alguns altres passatges en que fa lloança d'ella hi trobem: *« Matinejà i repartí la vitualla als mossos i la tascu a les serventes... Obrí la seva mà a l'indigent i estengué els seus braços al pobre... De valor i fortalesa està revestida i es pot ben riure del pervindre... Sa boca obrí en sabiduria i llei de clèmència governa la seva llengua... S'airecaren els seus fills i la proclamaren benaurada... ».*

La dona de valor, la dona forta, és omplerta de lloances. Meravella el pensar que pugui haver-hi alguna altra dona que tingui semblança amb ella. Però, ¿ perquè no ens fem la pregunta cada una de nosaltres i ens diem: perquè jo no? L'Esperit Sant no inspirà l'autor sagrat només perquè nosaltres, després d'haver llegit penséssim: *« Si, realment seria magnífic ser com ella...! »*, i després d'haver tancat tranquil·lament el llibre no ens en recordéssim més.

El Senyor no ens ha revelat res que sigui impossible de seguir. ¿ No ens trobarem que ens demanarà comptes de tot allò que hauríem pogut ésser, de tot allò que hauríem pogut fer per ajudar els altres?.

En l'epístola hi trobem el marit, els fills, els treballadors, els pobres... A tots té ella alguna cosa per a donar, i tots confien en ella.

En la nostra vida, ¿ quantes persones poden comptar amb nosaltres? ¿ Ens en preocupen, patim pels altres? Si eduquéssim bé la nostra voluntat per a anar-nos fent unes veritables dones de valor...

¿ No estarà Déu confiant en totes nosaltres, i per negligència estem desbaratant tots els seus plans?.

Llegint la Bíblia, tant l'antic com el nou testament, veuren clarament que Déu ha donat a la dona un paper importantíssim, i que ha confiat en nosaltres des del començament del segle. — PAQUITA

Essent encara un jove de divuit anys, un simple estudiant de carrera, vaig acariciar per un cert temps la idea d'esdevenir lletrat. La meua dèria era la Pedagogia, sobre tot la que es plantegen els mestres actuals: la Moderna Pedagogia. Aquest nom m'enlluernava com la llum d'un espill i em feia bullir dintre el meu ésser com una mena d'aigua de vida, que, més que no pas de vida, segurament era d'orgull. Car l'estudiant acostuma a ésser pedant i un servidor de vostès vaig caure inconscientment en el vici de la pedanteria. Inconscientment perquè no me'n adonava i perquè després... Després— res flexionant— vaig anar comprtant a poc a poc allò que un conegut pensador dels nostres dies, Heidegger, anomena la vanitat de la pedagogia moderna.

Si vostè examina detingudament aquesta pedagogia, com les senyores ho fan amb les robes exposades en els magatzems — i perdoni aquesta comparança —, la trobarà aparentment titllada, treballada, de màxima eficiència. D'immillorable qualitat, posats a fer de locutors de ràdio. Pedagogia nova se l'anomena. Servidor de vostè, per si no la coneixia. L'escola activa és una de les seves modalitats. Mai —els educadors s'entén— no havíem tingut en les nostres mans un instrument forjador d'homes tan ben calculat i precís. Un hom s'infla de satisfacció davant d'un avenç educatiu de proporcions tan col·losals i quixotesques.

Però segurament que vostè no haurà observat una cosa. Una cosa que ha fet arrugar el front de moltes persones assenyades. Les més grosses barbaritats històriques s'han comès en els últims cinquanta anys. Els anys de màxim i escrupulós refinament pedagògic. L'història, doncs, bona mestressa de la vida com deia Ciceró, ens ha fet aprendre una lliçó. Perquè quan la pedagogia semblava perfecta, els individus han resultat pitjors.

La causa d'aquest fracàs no és massa difícil de veure. Els fonaments d'aquesta pedagogia — d'ençà que Rousseau en posà la primera pedra — no ha tingut el suficient aguant i han provocat el més sorollós enderrocament que ha presenciats l'història. Pitjor que la cèlebre catàstrofe d'Agadir. Menys vistosa, no tan comentada, però pitjor. Rousseau — amb perdó dels seus mèrits — no ha resultat bon arquitecte, i l'explicació és molt senzilla. Qualsevol cristià la pot entendre perfectament. Rousseau no ha resultat bon arquitecte perquè no ha tingut present el pecat original.

Hi ha una manera d'educar fluixa, ostentosa, detallada i formalista. És l'educació donada per un ésser esquizoide. Existeix, oposadament, una altra atmosfera educativa: la de la solidesa, la purificadora atmosfera de la fonamentalitat. Aquesta darrera és una educació amb astintolament ferm; l'anterior és falsa.

En la base mateixa de tota bona educació s'hi ha de trobar forçosament la veritable noció de l'home. I l'home és un ésser ferit, amb pecat original. Aquesta és una realitat psicològica innegable i una veritat dogmàtica professada pel creient. Tot avenç pedagògic realitzat, doncs, sobre la noció vital d'un home completament sa, és un avenç que amenaça ruina. Altrament, tot avenç pedagògic dut a terme sobre el concepte vital d'un home parcialment malalt, és un avenç sòlid i ferm.

El noi té un tant per cent de bo i un tant per cent de dolent. És equivocat veure solament el tant per cent que el noi té de bo, tal com ho pidola en els seus principis la moderna escola. S'ha de partir de la totalitat del noi. I el noi és bo i dolent: les dues coses juntes; com juntes i barrejades es troben en el vas l'aigua i el vi. Els pares, doncs, que vulguin educar bé els seus fills, ho han de fer a base d'un vaivé constant, seguint acompassadament el vaivé de les ones del bé i del mal. Sí i no, dolcesa i energia, càstig i premi, perdó i severitat, encoratjament i rigidesa. Aquests dualismes han de mantenir-se constantment. Educar és un afer luctatiu. És l'afer d'aclaparar el mal i vigoritzar el bé: el mal i el bé que s'han arrelat en el cor de tots els infants que juguen pel passadís de casa i embruten les rajoles i s'asseuen a la taula de la llar cantant. És necessari tenir present això.

Lamentaria que aquestes ratlles fossin interpretades torçadament. No parlem els educadors de formar esclaus, gent apta únicament per a viure en una Dictadura. No. Tot el contrari. Educar és fer gaudir de vera llibertat. Educar és fer homes lliures. Però la llibertat no és deixar fer a cadascú el que vulgui, no és alimentar els capricis de la gent. Això seria oblidar el pecat original. I desgraciadament, aquesta actitud és força corrent en moltes famílies. Molts nois es formen, millor dit, es deformen al carrer i puguen amb una llibertat semblant a la que tenen les bèsties. Si vostè és observador, fixi's en aquests nois i miri'ls bé l'ànima que tenen en llur rostre. Són els afectes de pares inconscients en nois incontrolats. Això no és llibertat. La llibertat — segons el concepte cristià de les coses — consisteix en la vertadera possibilitat d'atansar-se a Déu.